

ΠΡΩΤΟΒΟΥΛΙΑ ΓΙΑ ΕΝΑ ΠΟΛΥΜΟΡΦΟ ΚΙΝΗΜΑ ΣΤΗ ΨΥΧΙΚΗ ΥΓΕΙΑ

Από την πρώτη μέρα που διορίστηκε ως υφυπουργός Υγείας, αρμόδια για την ψυχική υγεία, η Ζωή Ράπτη δεν άφησε στιγμή να περάσει, με τις διαδοχικές υπουργικές αποφάσεις που εξέδωσε, χωρίς έμπρακτα να δείξει την αποστολή που της έχει ανατεθεί να επιτελέσει: την πλήρη διάλυση ενός ήδη απεξαρθρωμένου δημόσιου συστήματος ψυχικής υγείας και την ολοταχή ιδιωτικοποίησή του. Πώς, άλλωστε, θα μπορούσε να είναι διαφορετικά σ' ένα Υπουργείο Υγείας που αντιμετωπίζει συνολικά την Υγεία, εν μέσω πανδημίας, προς αυτή την κατεύθυνση και από μια κυβέρνηση που αξιοποιεί την πανδημία για να περάσει μέτρα που ανατρέπουν ό,τι είχε απομείνει στο πεδίο των εργασιακών και κοινωνικών δικαιωμάτων;

Μέτρα όπως η επίσημη, πλέον, θεσμοθέτηση της εκτέλεσης ακούσιων νοσηλειών στις (ανέκαθεν εκτός παντός ελέγχου) ιδιωτικές ψυχιατρικές κλινικές, η προμοδότηση ιδιωτών από το δημόσιο για την δημιουργία υπηρεσιών ψυχικής υγείας, μέσω ΣΔΙΤ (Συμπράξεων δημόσιου - ιδιωτικού τομέα), το έμμεσο, και δήθεν προσωρινό, πέρασμα νοσηλευομένων από ψυχιατρικές κλινικές του δημόσιου σε ιδιωτικές ψυχιατρικές κλινικές (με αφορμή την απαράδεκτη μετατροπή ψυχιατρικών κλινικών του δημόσιου σε κλινικές covid-19), η στροφή (αποκλειστικά πλέον) σε ιδιωτικούς φορείς για χρηματοδότηση υπηρεσιών (όπως το ίδρυμα «Σταύρος Νιάρχος», χρηματοδότης της γραμμής, δήθεν, ψυχολογικής υποστήριξης 10306 και, τώρα, ενός υπό σύσταση «εθνικού δικτύου επαγγελματιών παιδικής ψυχικής υγείας») – όλα αυτά δεν είναι παρά δείγματα και σταθερά και διαδοχικά βήματα προς «αυτό που έρχεται». Αυτό που η Ζ. Ράπτη όρισε ως «επαναπροσδιορισμό σε στέρεες βάσεις του μέλλοντος της ψυχιατρικής μεταρρύθμισης», καθώς «εντός του έτους θα παρουσιαστεί το νέο εθνικό σχέδιο δράσης για την ψυχική υγεία».

Αν και μπορούμε πολύ εύκολα να συλλάβουμε το «μέλλον» που έχει αναλάβει να προετοιμάσει και να φέρει η εντεταλμένη προς τούτο ηγεσία του Υπουργείου, η διαμόρφωση της εν λόγω Επιτροπής είναι ενδεικτική από μόνη της. Ως πρόεδρος της Επιτροπής αυτοδιορίζεται η ίδια η υφυπουργός (με ό,τι αυτό σημαίνει για τον χαρακτήρα της επιτροπής ως ενός χωρίς κανένα πρόσχημα εκτελεστικού οργάνου).

Ενώ κάποιοι/ες άλλοι/ες είναι απλώς μέλη του γραφείου της.

Και όλα, σχεδόν, τα ονόματα των μελών της (μόνιμης) επιτροπής που διόρισε «για την παρακολούθηση της υλοποίησης του σχεδιασμού για την Ψυχική Υγεία», «μιλούν από μόνα τους» – δίνοντας τη σφραγίδα τους στον χαρακτήρα της επιτροπής, σηματοδοτώντας αυτό που έρχεται, λόγω του γνωστού «βίου και πολιτείας» τους στο πεδίο της ψυχικής υγείας:

- Είναι, κατ' αρχήν, ο Γ. Αλαφούζος, πρόεδρος των ιδιωτικών ψυχιατρικών κλινικών Ελλάδος. Πρώτη φορά σε μια τέτοια επιτροπή, όσο θεσμικός και διεκπεραιωτικός κι αν ήταν πάντα ο ρόλος της, συμμετέχουν, μέσω μάλιστα του επικεφαλής τους, οι κλινικάρχες, ως, μάλιστα, οι άμεσα ωφελούμενοι των «μεταρρυθμιστικών» στόχων της Ράπτη. Με έναν μεγάλο αριθμό των ψυχιάτρων που ακολουθούν, να είναι αυτονόητοι συνεργάτες και προμηθευτές πελατών.
- Είναι και ο Π. Θεοδωράκης, θερμός υποστηρικτής του νεοφιλελεύθερης κοπής κλεισίματος των ψυχιατρείων (στη γνωστή γραμμή των Ρήγκαν και Θάτσερ). Είναι αυτός που, στην περίοδο που στο Υπουργείο Υγείας διαδέχονταν ο Άδωνις τον Βορίδη κοκ, είχε διοριστεί, το 2014, διοικητής του ΨΝΑ, με κύρια αποστολή, την οποία με φρενήρεις ρυθμούς επιχείρησε να εκτελέσει, να το κλείσει μέσα σε ένα χρόνο (!), μέχρι τα μέσα το 2015, σε εκτέλεση μνημονιακών και άλλων εντολών των Βρυξελλών. Αν και, για ποικίλους λόγους, δεν «πρόλαβε», αυτό δεν εμπόδισε μια έκτοτε καριέρα

στον ΠΟΥ!

- Δεν θα μπορούσε, φυσικά, να λείπει από την Επιτροπή το Δίκτυο των κρατικοδίαιτων ΜΚΟ ψυχικής υγείας «Αργώ» με τον επικεφαλής του Μ. Θεοδωρουλάκη (αποτελώντας, θεσμική, πλέον, έκφραση και γέφυρα προς την πλήρη ιδιωτικοποίηση της ψυχικής υγείας).

Είναι φανερό ότι, στην επιλογή των μελών της επιτροπής από την Ζ. Ράπτη, η συντριπτική πλειονότητα είναι «δικά μας παιδιά», πανεπιστημιακά και άλλα. Με ολίγους και εκ του Σύριζα, που έχουν δείξει έμπρακτα ότι από «ψυχιατρική μεταρρύθμιση» αυτό που γνωρίζουν είναι μόνο η λέξη ως τέτοια και, κατ' ουδένα τρόπο, το έμπρακτο περιεχόμενό της.

Κανείς εκ των μελών δεν είχε ποτέ την όποια πραγματική εμπλοκή με μια, πέρα από τα λόγια, μεταρρυθμιστική πρακτική - κλειστοί και κλειστές πίσω από πανεπιστημιακά έδρανα, πάντα στη λογική του κυρίαρχου ψυχιατρικού κατασταλτικού παραδείγματος, ενίοτε έχοντας πάρει και θέσεις διαχείρισης σε επίπλαστο μεταρρυθμιστικού χαρακτήρα μονάδες. Ο άκρατος βιολογισμός κάποιων έφτασε μέχρι και στη λειτουργία ιατρείων για παροχή αποκλειστικά συγκεκριμένων, και με πολύ επικίνδυνες παρενέργειες, ψυχοφαρμάκων (πχ, «ιατρείο Leronex»), αντί για την ανάπτυξη μονάδων νοσηλευτικής φροντίδας, κοινοτικών υπηρεσιών κλπ.

Και είναι να απορεί κανείς (μόνο στο βαθμό, φυσικά, που μπαίνει στην ανέκαθεν προδιαγεγραμμένη λογική και αποστολή αυτών των επιτροπών) τι σηματοδοτεί, πχ, ο αποκλεισμός της Πανελληνίας Ομοσπονδίας Οικογενειών ψυχικής υγείας (ΠΟΣΟΨΥ) και η επιλογή για συμμετοχή μόνο ενός συγκεκριμένου συλλόγου οικογενειών, αυτού από την Θεσσαλονίκη. Αλλά, εξίσου, να (μην) απορεί για τον διορισμό στην επιτροπή μέλους της ΜΚΟ Αθηνά-Υγεία, με άκρως επίπλαστο και περιθωριακό στον τομέα των Εξαρτήσεων, αντί για κάποιο/α εκπρόσωπο του 18 Ανω ή του ΚΕΘΕΑ (που, φυσικά, το διαλύουν: άκρως αντιπροσωπευτικό για το τι σχεδιάζουν το τομέα των εξαρτήσεων).

Θέματα που είναι ακόμα σε αναμονή οριστικών «λύσεων» σίγουρα, στην επιτροπή αυτή, θα βρουν το κατάλληλο έδαφος για να πάρουν την πιο κατασταλτική μορφή τους. Όπως η μεταχείριση των ακαταλόγιστων του αρ. 69 ΠΚ. Ή το καθεστώς στις φυλακές κλπ, με ό,τι κι ' αν έχει αποκαλυφθεί για διάφορους «δρώντες» στο εν λόγω πεδίο στο πρόσφατο παρελθόν. Και η «ακούσια θεραπεία στην κοινότητα» που, αν και την είχε σχεδιάσει, δεν πρόλαβε να εφαρμόσει ο Σύριζα, είναι σε αναμονή.

Γενικά, τα συγκοινωνούνται δοχεία πανεπιστήμιου, ιδιωτικού τομέα, δημόσιου, σε συνδυασμό με την κυρίαρχη λογική του άκρατου βιολογισμού, του γρήγορου εξιτήριου, της «περιστρεφόμενης πόρτας», της απεξάρθρωσης του όποιου εναπομείναντος «κράτους πρόνοιας», είναι το «νέο εθνικό σχέδιο δράσης για την ψυχική υγεία» της Ζ. Ράπτη και της επιτροπής στην οποία θα προεδρεύει, με στόχο την όσο γίνεται πιο φτηνή, όσο γίνεται πιο «μειωμένου κόστους» αντιμετώπιση των ψυχικά πασχόντων, την ολοσχερή, δηλαδή, θεραπευτική και κοινωνική τους απόρριψη.

Η αντίσταση σε αυτά τα σχέδια, για τα οποία «μιλούν» τα ίδια τα ονόματα των μελών της επιτροπής, πρέπει να ξεκινήσει πριν η επιτροπή αρχίσει την καταστροφική δουλειά της. Και αντίσταση δεν σημαίνει απλώς το «**όχι στην ιδιωτικοποίηση**», που είναι φυσικά, θεμελιώδους σημασίας, αλλά με την προϋπόθεση ότι δεν θα κρύβει πίσω του την υπεράσπιση του υπάρχοντος κατασταλτικού/ιδρυματικού συστήματος. Το «**όχι στη ιδιωτικοποίηση**» είναι αξεδιάλυτα συνδεδεμένο με την επιδίωξη μιας «**άλλης ψυχικής υγείας**», πέρα από τα τείχη του ασύλου, της καταστολής και της κοινωνικής απόρριψης. **Μιας ψυχικής υγείας κοινοτικά βασισμένης και χειραφετητικής.**

10/5/2021